

Fabó Kinga – költő. És: nő. Ezt, tudom, nem illendő külön hangsúlyozni, de aki elolvassa a *Bebáboz* című kötetet, az szinte minden sorában rácsodálkozhat arra – már ha eddig még nem tudott róla –, hogy mennyire másképpen

70 Jahoda Sándor

VALAMI

VÉGTELEN *

Fabó Kinga: *Bebáboz*

látja a világot egy nő, egy *valóságos* nő. Ráadásul aki költő is hozzá. Egy eredeti hangú lírikus. Azt mondják, egy nőt igazán csak egy másik nő érthet meg: „Mennyi nő! / Hány lejárt idő. / Hány bérelt báj, szerteszt” – fogalmaz mindjárt az elején, kissé kesernyésen.

Fabó Kinga kivételes érzékenységgel rendelkezik. Ez megnyilvánul hol finomabban: „Használt ruhák, kilós / cuccok boltja. / Innen meg át, a kínain túlra // szegénység szín-szaga vezet”; hol vadabban, szorongóbban: „Fűrógépek zaja ébreszt. / Kuttyát pofoznak az utcán.” Ez a *kettős csapás*, hogy úgy mondjam, tisztán elképzelhetővé; láthatóvá és érezhetővé teszi a művész benyomását az olvasó számára is. Olyan, egymás után lejegyzett – rövid, de erőteljes – mondatok ezek, amelyek szó szerint: *egybevágnak*. Kapcsolat, szétszakadás, magány, testiség, élet és halál témái jelennek meg ebben az érdekes, eredeti kötetben.

És a test, a szépség leromlása.

Sok mindent megtudunk belőle az életről, az életünkről, mi több, a költő saját életéről is: „Megnyitja szőzuhanyát. / Én hajzuhatagommal tekeredem rá.”; vagy: „Halálra gyötörnek. / És mindez egy férfi miatt.” Tud szenvedtlenül ábrázolni. De amikor az alábbiakat leírja – egyetlen mondattal –, eszünkbe juttat és felidéz egy igazán forró filmjelenetet. Aki érti, tudja, miről van szó: „Sharon Stone lábat cserél.” Ennyi. Nagy kép ez.

Fabó kegyetlenül őszinte – magához. „Jellegeim oda. Tárgy lettem, dolog. / Személy sehol. Test épphogy. / Néhány rángás. Mintha szabadulna: legyen már túl.” És: „Néhány szerv még működik tovább. / Mozdulatok me-revednek rá. / Nyitva a szem, leesik az áll.” De mégis alkot. Tovább. Ameddig lehetséges. Ám ne felejtsük el: a kötet utolsó ciklusának egy része ugyan kór-dokumentumoknak is felfogható, ezek azonban akkor is művészi alkotások, mégpedig egy költőtől – és így is kell hozzájuk állni. Akár hősi-esnek is nevezhetjük, amit Fabó véghezvisz, ha nem kopott volna meg – szinte felismerhetetlenné – ez a szó az idők során. Az egész végül is nem szól másról, mint egy *ember* bátor szembenézéséről a mindnyájunk számára elkerülhetetlennel.

A művészet örök, az élet rövid, s a tapasztalat csalékony – mondta Temesvári Pelbárt. Igen, talán tényleg „csalékony”. De az élet minden „rövidsége” mellett is éppen elég lehet ahhoz, hogy művészetet hozzunk létre. És hogy mennyire „örök” dolgok ezek? Azt nem tudhatjuk. Az majd úgyis kiderül. „Oly gyöngén, olyan védtelen, / amint benne a végtelen” – 71 fogalmaz szépen Fabó.

Az is lehet művészet, hogy az örök emberi kérdéseket *hogyan s miképp* teszi fel az ember – és még inkább: a költő. Íme, itt egy kiváló példa a kötetből: „Ki segített az életbe, vajon van-e aki / most kisegít belőle és hogyan”.

Vajon a *Bebáboz* című verseskötetet – és a költőt magát is – „bepábozza” majd az idő? Vagy a nagy Alkotó? És milyenné? Ezekre a kérdésekre nem tudhatjuk a választ. Mindenesetre szívből kívánjuk, hogy Fabó Kinga könyvének nyoma maradjon a jövőben, és hogy a sorsot, a semmit valamiképp átrajzolja, s kicsit át is írja. Ennek pedig megvan az esélye. Hiszen a könyv megjelent.

A világban. (*Gondolat, Bp., 2020*)

*Fabó Kinga emlékének! (A Szerk.)

